

Author: Ana Craciun

Editor: Terezia Rostas

Issue No. 1 (Iek) 2024: "Decolonising Gadge Narratives"

Romnja Magazine by Romnja Feminist Library

October 3, 2024

Când eram mică, speram să îmi găsesc drumul înapoi spre mama mea. Atunci, era un drum clar. Era fix în fața mea, lângă ea, o oază de apă, umbră și alinare. Ea era salvarea. Însă înconjurul ei, pământul era uscat. Mort. Crăpături adânci în el, praf. M-am gândit totuși că pot să ajung la ea. Făceam un pas înainte, privirea mi se blura. Închideam ochii, pentru mici secunde, nu voiam să o pierd, iar pământul devenea și mai uscat, și mai crăpat. Ea, în schimb, nu părea că observă. Mă aștepta, în timp ce se afunda adânc prin crăpături. Cu toate acestea, am crezut că pot ajunge în brațele ei. Visul meu era să îmi pun capul în poala ei și să mă mângâie pe cap. Au trecut 16 ani de atunci, și tot nu am ajuns la ea. Unde ești, mamă?

Când eram mică, adulții erau mai liberi în comportament cu mine decât sunt acum. Atunci nu aveau măști pe fețe, limbajul le era altfel, până și gesturile, nimic fals. Mult timp am fost înconjurată de adulți și oameni răi. Atunci, cine era rasist, îmi spunea pe față. Nimeni nu se ferea pe atunci să îmi zică că nu vor să se joace cu mine din vina pielii mele. Din vina ochilor mei negri; a etniei mele. „Pleacă, ești țigancă!”, „Uitați-vă la ea, e orfană!” Probabil nu credeau că înțeleg destul, deci ce conta dacă îi auzeam? Chiar dacă nu le înțelegeam toate cuvintele cu mintea, inima mea o făcea. Deși mică, inima mea deja se maturizase. Ce mintea nu percepea, inima auzea. Toată lumea era dușmanul meu. Viața mea avea să fie una plină de lacrimi. Aveam 4 ani, însă Dumnezeu îmi luase deja totul. Deja îmi luase copilăria, fratele, familia. „Am pierdut tot. Poate în altă viață...”

Acest articol îl fac pentru toți cei ce au fost și sunt în situația mea, însă e mai mult de atât. E mâna pe care i-o întind copilului din mine. Îmi pare rău, micuțo! Toți avem dreptul la iubire, la o familie. Ție ți-a fost furat, dar undeva, cândva, vei găsi tot ce ai nevoie. Pentru că așa e viața...

Prima dată când am dat vina pe cineva pentru nenorocul meu, a fost când aveam 11 ani, și am dat-o chiar pe mama mea. Toți din jurul meu îmi spuneau că a ei este, deci așa trebuia să fie... nu? Cine altcineva? Și dacă nu asta era cazul, trebuia să dau vina pe cineva. Când suntem foarte triști sau supărați, mereu căutăm vina cuiva. Eu știam că sunt

o victimă, iar în suferința mea, nu mi-am dat seama că și altcineva era victima. Așa naivă cum eram, am luat decizia să mă îndepărtez de ea, indiferent dacă mă căuta. Ani întregi, eu credeam că mă vindecasem, am scos ce era rău. Prin ea mă pedepsea pe mine Dumnezeu.

Atunci ce era golul din sufletul meu? Ultima mea lacrimă pe obraz? Cea mai mare rușine? Nimeni nu știa, dar în secret, foarte adânc ascuns, undeva, în nopți, ani mult mai târziu în viață, eu cea mică ieșea. Nu ca să se joace, voia doar să mai plângă o dată. După mama ei.

Cel mai curajos lucru pe care l-am făcut vreodată a fost că, după atâția ani, să reiau legătura cu ea. Am sperat că mă va vindeca. Mi-a povestit viața ei, iar în acel moment mi-am dat seama că, în lumea asta, există cineva pe care Dumnezeu a urât-o mai mult decât pe mine.

Interviu realizat de fiica

Fiica: Cum a fost viața ta înainte de copii, când erai copil mic?

Mama: Mama era extrem de strictă, la fel și tatăl meu. Eu de la început nu am avut copilărie. Păi să știu eu ca fetele astea de acum, de zece, doisprezece ani, ce e aia să te duci să stai la o prietenă peste nopți? Nici nu mă lăsaufără din casă. Stăteam la casă și în fiecare zi, imediat ce dădea lumina, trebuia să mă duc să ud toată grădina, să am grijă de casă... am unsprezece frați și a trebuit să am grijă de toți. Să le spăl scutecele, să stau după ei. Părinții nu mă lăsaufnici să ies din curte.

Fiica: Dacă situația era așa strictă, cum ai rămas însărcinată? Cum ți-ai cunoscut primul tată al copiilor tăi?

Mama: Am vrut să scap. Am fugit de acasă, iar pentru un an sau doi, nimeni din familia mea nu a știut nimic de mine. Unde sunt sau ce fac. Am stat cu primul

tată al copiilor mei la familia lui. Erau îngrozitori cu mine. Zgârciți și violenți. O dată, când eram însărcinată cu fratele tău mai mare, Ionuț, tatăl bărbatului meu a încercat să mă omoare cu toporul când nu eram atentă. M-a lovit în cap, am avut noroc că din reflex mi-am întins mâna și nu a reușit să mă lovească tare. Nu voiau să mă ajute cu nimic. Nu am avut prea mult noroc nici când a venit vorba de soacră. Dacă mă duceam la muncă, nu voia să aibă grijă de tine și frații tăi până mă întorceam.

Fiica: De ce nu te-ai întors la familia ta?

Mama: Am încercat, dar nici mama mea, nici tatăl meu nu voiau să aibă grijă de voi decât dacă îi plăteam, și nu prea îmi permiteam. Dacă nu aveam bani, mama îmi arunca copiii în brațe și îmi spunea să mă descurc.

Fiica: Cât de tânără erai când ai avut primul copil?

Mama: Cinsprezece, șaisprezece ani. Apoi l-am făcut pe celălalt frate al tău, cred că doi ani mai târziu, apoi pe tine.

Fiica: Ai avut suport din partea tatălui?

Mama: Nu! Stătea sub cuvintele părinților lui. După, a plecat. Tot ce mai știu e că s-a dus în Spania, a intrat la închisoare și că acolo a și murit. Asta e ce mi s-a zis.

Fiica: Cum te-ai descurcat după aceea? Te-ai dus undeva pentru ajutor?

Mama: Da, am intrat într-un program care se numea "Mama și copilul". Era un
Nu v-am abandonat niciodată.

Dupa conversatia asta,am plecat la mine acasa. In ziua aceea,am inceput sa o inteleg umpic mai bine. In situatia ei,cine stie,poate as fi ajuns mai rau. Asta nu inseamna totusi ca o iert in totalitate. Insa acesta este dreptul meu,alegerea mea. Si eu am varsat multe lacrimi,nici eu cea mica nu merita prin ce a trecut. Uneori,pe cand aveam 7 ani si trebuia sa ma vad cu mama la intalnirile lunare obligatorii,singura intalnire pe care o aveam era cu dezamagirea. Multe dati in care am asteptat-o si cate doua ore,doar ca ea sa nu isi faca aparitia. Eram pe holurile Protectiei Copilului,plangand,intreband unde e mama. Ajungeam acasa iar ore mai tarziu ma suna sa isi ceara scuza;nu venise ba pentru ca nu se trezise,ba pentru ca uitase,insa eu de ce nu uitam? Cum poate o mama sa isi uite copilul?

Când eram foarte mică,speram să îmi găsesc drumul înapoi spre mama mea. Atunci,era un drum clar. Era fix în fața mea,lângă ea,o oază de apă,umbră și alinare. Ea era salvarea. Însă înconjurul ei,pământul era uscat. Mort. Crăpături adânci în el,praf. M-am gândit totuși ca pot să ajung la ea. Făceam un pas înainte,privirea mi se blura. Închideam ochii,pentru mici secunde,nu voiam să o pierd,iar pământul devenea și mai uscat,și mai crăpat. Ea în schimb,nu părea ca observă. Mă aștepta,în timp ce se afunda adânc prin crăpături.Cu toate acestea,am crezut ca pot ajunge în brațele ei. Visul meu era să îmi pun capul în poala ei si să mă mângâie pe cap. Au trecut 16 ani de atunci,și tot nu am ajuns la ea. Unde ești,mamă?

La final de articol vreau sa multumesc Universului ca m-a ajutat sa ajung unde sunt in viata. Nu credeam ca cineva ca mine va putea ajunge vreodata la facultate,mai ales la facultatea unde pot in sfarsit sa imi studiez limba nativa,rromani. Cand am sa reusesc sa o stapanesc bine limba,am sa ma duc la mama mea si am sa îi spun in rromani ca o iubesc si ca in sfarsit,dupa atatia ani, pot sa invat sa fiu fiica ei. Multumesc si acestui

loc unde mamele singure și neajutorate se duceau și stăteau cu copiii lor. Aveau personal, așa că atunci când trebuia să mă duc la muncă vă lăsam acolo, și în rest stăteam tot timpul cu voi. Am plecat însă, deoarece celelalte femei se uitau urât la mine și nu se comportau tocmai bine din cauza etniei mele. M-am reîntors, însă nu s-a schimbat nimic, așa că după am decis să te dau pe tine și pe fratele tău, Ionuț, în grija Protecției Copilului, însă în asistență maternală.

proiect care m-a ajutat sa ma apropiu de mama mea si sa o intreb lucrurile importante din inima mea,si m-a ajutat sa ma apropiu in sfarsit de ea.

Reflecții și Învățăminte

Experiențele mamei mele sunt un exemplu clar de discriminare sistemică și de dificultăți pe care mamele tinere rome le întâmpină în societatea noastră. Povestea ei ilustrează durerea și confuzia care vin din lipsa de sprijin și din marginalizare. În mod special, lipsa înțelegerii și a protecției caracteristicilor culturale ale romilor a contribuit la suferințele ei și la traumele transgeneraționale.

Această poveste nu doar că aduce la lumină suferințele și luptele mamei mele, ci și servește ca o lecție pentru societate. Ne arată cum am eșuat în a proteja și a înțelege



copiii romi și familiile lor și cum discriminarea sistemică continuă să afecteze viețile celor vulnerabili.

Prin împărtășirea acestei povești, sper să ofer o mână de ajutor altor copii și tineri care se află în situații similare. Toți avem dreptul la iubire, la o familie și la o viață lipsită de prejudecăți și discriminare.

Povestea mamei mele și a mea este un testament al rezilienței umane și al căutării constante de înțelegere și vindecare. Este o chemare pentru o societate mai empatică și mai incluzivă, care să protejeze și să susțină toate familiile, indiferent de etnie sau statut social.

Conform unui raport din 2021 al Autorității Naționale pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții (ANDPDCA), aproximativ 4.000 de copii romi se află în sistemul de protecție specială din România. Acest număr reprezintă un procent semnificativ din totalul copiilor aflați în grija statului, reflectând o supra-reprezentare a copiilor romi în aceste instituții. Această statistică subliniază nevoia de intervenții și politici care să abordeze în mod specific provocările cu care se confruntă copiii romi, inclusiv păstrarea identității lor culturale și combaterea discriminării sistemice.

Este urgent nevoie de mai mulți asistenți maternali romi pentru a oferi copiilor romi din grija statului o îngrijire care respectă și încurajează identitatea lor culturală. Copiii romi

din sistemul de protecție specială nu au doar nevoi emoționale și educaționale, ci și nevoi culturale specifice care sunt adesea trecute cu vederea. Fără acces la un mediu care să le ofere sprijin cultural adecvat, acești copii riscă să-și piardă identitatea și legătura cu comunitatea lor.

Pentru a răspunde acestor nevoi, este esențial ca sistemul de protecție a copilului să integreze activități și programe care să promoveze cultura și limba romani. Ar fi benefic să se dezvolte programe de formare pentru asistenții maternali care să includă educație culturală specifică romilor, astfel încât aceștia să poată susține identitatea culturală a copiilor pe care îi îngrijesc. De asemenea, organizarea de activități culturale și accesul la resurse lingvistice sunt esențiale pentru ca acești copii să mențină legătura cu rădăcinile lor.

Un alt aspect important este accesul la mentori romi, care pot servi drept modele pozitive și pot ghida acești copii prin provocările unice pe care le întâmpină. Mentoratul poate oferi copiilor sprijin emoțional și poate întări sentimentul de apartenență la comunitatea romă, ajutându-i să navigheze prin experiențele lor complexe.

Prin toate aceste măsuri, putem asigura un mediu mai incluziv și mai respectuos față de identitatea culturală a copiilor romi din grija statului, contribuind astfel la bunăstarea lor generală și la reducerea traumelor transgeneraționale. Este responsabilitatea noastră, ca societate, să protejăm și să promovăm diversitatea culturală în toate aspectele vieții, inclusiv în sistemul de protecție a copilului.

Acknowledgment

Această poveste a fost scrisă în colaborare de Ana Craciun și de Terezia Rostas, cu multumiri și sprijin din partea echipei Romnja Feminist library.

Cuvinte Cheie

Copii romi în grija statului; Rasism sistemic; Mame singure rome; Mame tinere; Discriminare etnică; Trauma transgenerațională; Marginalizare; Identitate culturală; Suport familial; Asistență maternală; Vindecare emoțională; Reflecție personală; Copilărie pierdută; Dreptul la iubire; Protecția copilului; Viață comunitară; Etnie romă; Prejudecăți sociale; Susținere socială; Reconciliere familială

Cuvinte și fraze cheie folosite de scriitoare

„Unde ești, mamă?”; „Când eram mică”; „Drum clar”; „Visul meu”; „Rasism”; „Țigancă”; „Victimă”; „Durere”; „Suflet”; „Vindecare”; „Confruntare”; „Binecuvântare”; „Traumă”; „Reconciliere”; „Marginalizare”; „Sprijin”; „Lipsă de resurse”; „Suferință”; „Ciclu transgenerațional”